

Oceniający/Recenzent:

Prof. zw. dr hab. Zbigniew Czachór
Zakład Badań nad Integracją Europejską
Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Poznań

Ocena/recenzja osiągnięć naukowych Kandydata dr hab. Ireneusza Pawła Karolewskiego prof. UW r, w toku postępowania o uzyskanie tytułu profesora nauk społecznych oraz stanowisko Oceniającego/Recenzenta w sprawie nadania tytułu profesora Kandydatowi dr hab. Ireneuszowi Pawłowi Karolewskiemu prof. UW r

Wstęp

1. Podstawa formalna/prawna oceny/recenzji:

• Art. 26 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki / tekst jednolity

1. Tytuł profesora może być nadany osobie, która uzyskała stopień doktora habilitowanego lub osobie, która nabyła uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a, oraz:

- 1) posiada osiągnięcia naukowe znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym;*
- 2) posiada doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub*

zagranicznych lub odbyła staże naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych, lub prowadziła prace naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych;

3) posiada osiągnięcia w opiece naukowej – uczestniczyła co najmniej:

a) raz w charakterze promotora w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia oraz

b) raz w charakterze promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia lub uczestniczy w charakterze promotora w otwartym przewodzie doktorskim, oraz

c) dwa razy w charakterze recenzenta w przewodzie doktorskim lub w przewodzie habilitacyjnym lub w postępowaniu habilitacyjnym

– z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

4) (uchylony)

2. Tytuł profesora w zakresie sztuki może być nadany również osobie, która uzyskała stopień doktora habilitowanego lub osobie, która nabyła uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a, posiadającej:

1) osiągnięcia artystyczne znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym;

2) osiągnięcia w kształceniu młodej kadry.

3. Centralna Komisja może, w szczególnych przypadkach, na wniosek rady właściwej jednostki organizacyjnej posiadającej uprawnienie do nadawania stopnia doktora habilitowanego dopuścić do wszczęcia postępowania o nadanie tytułu profesora osobie, która uzyskała stopień doktora i posiada wybitne osiągnięcia naukowe lub artystyczne.

4. Za dorobek naukowy uważa się również wybitne, zrealizowane osiągnięcia projektowe, konstrukcyjne lub technologiczne, a za dorobek artystyczny – wybitne dzieło artystyczne.

• § 20 ROZPORZĄDZENIA MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 3 października 2014 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora

1. Rada jednostki organizacyjnej przekazuje Centralnej Komisji, w formie elektronicznej, uchwały, o których mowa w art. 27 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy, wraz z listą kandydatów na recenzentów w postępowaniu o nadanie tytułu profesora. Do kandydatów na recenzentów przepis § 6 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej, po otrzymaniu z Centralnej Komisji zawiadomienia o powołaniu pięciu recenzentów, niezwłocznie zleca im sporządzenie w terminie dwóch miesięcy recenzji zawierających szczegółowo uzasadnioną ocenę, czy osoba ubiegająca się o uzyskanie tytułu profesora spełnia wymagania określone w art. 26 ustawy, oraz stanowisko recenzenta w sprawie nadania tytułu profesora.

2. Podstawa merytoryczna oceny/recenzji. Pytania:

- Czy Kandydat posiada osiągnięcia naukowe znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym?;
- Czy Kandydat posiada doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych lub odbył staże naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych, lub prowadził prace naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych?;
- Czy Kandydat posiada osiągnięcia w opiece naukowej – uczestniczył co najmniej:

- a) raz w charakterze promotora w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia oraz
- b) raz w charakterze promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia lub uczestniczy w charakterze promotora w otwartym przewodzie doktorskim, oraz
- c) dwa razy w charakterze recenzenta w przewodzie doktorskim lub w przewodzie habilitacyjnym lub w postępowaniu habilitacyjnym – z zastrzeżeniem ust. 2 i 3?

Część I:

ODPOWIEDZI NA PYTANIA ZADANE WE WSTĘPIE

1. Odpowiedź na pytanie pierwsze: Czy Kandydat posiada osiągnięcia naukowe znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym?

Zdaniem Oceniającego/Recenzenta Kandydat dr hab. Ireneusz Karolewski prof. UW posiada osiągnięcia naukowe znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym. Dowodem na to jest/są Jego:

- istotna dla nauk społecznych kontynuacja badań, zapoczątkowanych w pracy doktorskiej pt. „Die Künftige Gestalt Europas: Funktionalismus oder Föderalismus am Beispiel der EU-Osterweiterung” /promotor prof. Heinz Kleger/ i kontynuowanych w rozprawie habilitacyjnej pt. „Citizenship and collective identity in Europe”
- uznawane za istotne (w ujęciu ilościowym i jakościowym) pohabilitacyjne - krajowe i zagraniczne osiągnięcia naukowe: grantowe i publikacyjne w problematyce integracji europejskiej oraz Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem: - roli tożsamości w polityce Unii Europejskiej (m.in. związek między polityką obywatelską a

tożsamością zbiorową w UE); - nacjonalizmu w państwach członkowskich UE; - unijnej polityki zagranicznej; - kategorii obywatelstwa w procesie integracji europejskiej. Potwierdzają to w pełni załączone do dokumentacji wydawnictwa.

- referaty i wystąpienia naukowe wygłaszane na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych i eksperckich (m.in. Uniwersytet Kalifornijski w Santa Barbara, Uniwersytet Nowojorski, czy też Uniwersytet w Cambridge, Katolicki Uniwersytet Eichstätt-Ingolstadt, Uniwersytet w Padwie, Uniwersytet Helsiński, Uniwersytet Pekiński, Uniwersytet Królowej w Belfaście, Europejski Instytut Uniwersytecki, Uniwersytet Montrealski, Wolny Uniwersytet w Brukseli, Uniwersytet Harvarda, Uniwersytet Bostoński, Uniwersytet w Monachium);
- organizowane w kraju i za granicą multi-dyscyplinarne konferencje i seminaria naukowe;
- aktywny udział w popularyzowaniu nauki (w tym zakresie Kandydat zorganizował w Centrum im. W. Brandta kilka warsztatów i konferencji takich jak np. "Collective Identity and Practices of Citizenship in Postcommunism" czy "Territorialization of interest representation in times of economic crisis". Uczestniczył też w otwartych dyskusjach panelowych i debatach ekspercko-popularyzatorskich).

Warto też w tym miejscu dodatkowo podkreślić, że dr hab. Ireneusz Paweł Karolewski prof. UW posiada osiągnięcia naukowe znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym ponieważ po zakończeniu postępowania habilitacyjnego rozwinął swe zainteresowania o nowe obszary eksploracji badawczej. W zakresie teorii (rozważań teoretycznych i metodologicznych) skoncentrował się na takich kwestiach badawczych jak:

- synteza i teoretyczna systematyzacja w połączeniu z weryfikacją

empiryczną takich zagadnień jak *nation* i *nationalism* istotnych dla Europy i jej integracji;

- paradygmatyczne badania i kontrowersje w naukach społecznych, które mają zarówno charakter europejski jak i globalny;
- zestawienie/porównanie analityczne obywatelstwa i tożsamości zbiorowej w Europie;
- rola tożsamości w naukach politycznych i społecznych; w tym badania nt. technologii tożsamości europejskiej;
- współczesne wyzwania teorio-poznawcze związane z rządzeniem Unią Europejską;
- zarządzanie kryzysowe w kontekście polityki zagranicznej UE, a teoria integracji europejskiej i teoria stosunków międzynarodowych.

Istotne naukowo - co warto szczególnie podkreślić - dla Kandydata stały się też:

- interdyscyplinarność poszczególnych subdyscyplin w ramach nauki o polityce; - problemy metodologiczne, jak i empiryczne w studiach europejskich; - zderzenie/sprzeczności konceptualne między teorią polityki, teorią stosunków międzynarodowych a teorią integracji europejskiej.

Podsumowując warto skoncentrować się na statystyce badawczej, która jednoznacznie potwierdza zasadność złożonego wniosku. Po uzyskaniu habilitacji Kandydat dr hab. Ireneusz Karolewski prof. UW opublikował jako współautor 1 monografię. Jest autorem szeregu publikacji wydanych po habilitacji, w tym 9 artykułów w periodykach naukowych, 10 opracowań zbiorowych oraz 19 rozdziałów książkowych.

2. Odpowiedź na pytanie drugie: Czy Kandydat posiada doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych lub odbył staże naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych, lub prowadził prace naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych?

Zdaniem Oceniającego/Recenzenta Kandydat dr hab. Ireneusz Paweł Karolewski prof. UW posiada doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych. Odbył staże naukowe w instytucjach naukowych, w tym w wielu zagranicznych i to na dodatek znanych i prestiżowych. Prowadził również prace naukowe w instytucjach naukowych, także za granicą. Dowodem na to niech będą następujące osiągnięcia naukowe i organizacyjne:

- po habilitacji uczestniczył w 11 krajowych i międzynarodowych projektach naukowych, w tym na zagranicznych uniwersytetach (m.in. Uniwersytet Harvarda);
- brał udział w ponad 30 międzynarodowych konferencjach naukowych z referatem lub jako moderator;
- odbył 9 staży zagranicznych, w tym na renomowanych uczelniach (np. Uniwersytet Kalifornijski w Santa Barbara czy Uniwersytet Nowojorski)
- kierował zespołami badawczymi (np. w ramach projektu NCN „Potencjał transformacyjny Unii Europejskiej w latach 2004-2012. Wybrane obszary polityczne na przykładzie Polski”).

Do tego dochodzą precyzyjnie zaprezentowane w dokumentacji przedłożonej przez Kandydata:

- niezwykle naukowe zaangażowanie międzynarodowe – zarówno badawcze, jak i dydaktyczne oraz organizacyjne;

- członkostwo w międzynarodowych organizacjach i towarzystwach naukowych;
- istotny udział Kandydata w internacjonalizacji badań naukowych w Polsce, co zasługuje na szczególne uznanie!

3. Odpowiedź na pytanie trzecie: Czy Kandydat posiada osiągnięcia w opiece naukowej – uczestniczył co najmniej:

- a) raz w charakterze promotora w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia oraz
- b) raz w charakterze promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia lub uczestniczy w charakterze promotora w otwartym przewodzie doktorskim, oraz
- c) dwa razy w charakterze recenzenta w przewodzie doktorskim lub w przewodzie habilitacyjnym lub w postępowaniu habilitacyjnym – z zastrzeżeniem ust. 2 i 3?

Zdaniem Oceniającego/Recenzenta Kandydat dr hab. Ireneusz Paweł Karolewski prof. UWr posiada osiągnięcia w opiece naukowej, gdyż:

- był promotorem dysertacji doktorskiej Jolanty Maj „The transformative power of the European Union within the scope of gender equality policy. A comparative study of Poland and Germany”, której zakończona sukcesem obrona odbyła się 17.06.2014 r. w Instytucie Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego;
- jest promotorem dysertacji Agnieszki Korman „Polityka oświatowa w zakresie kształcenia i wychowania międzykulturowego na dolnośląsko-saksońskim pograniczu. Studium przypadku”, której przewód doktorski został otwarty w Instytucie Politologii UWr, 9.10.2015 r.;
- był recenzentem 5 rozpraw doktorskich w kraju i zagranicą;
- prowadził zajęcia dydaktyczne na uczelniach krajowych i

zagranicznych, w tym na renomowanych uniwersytetach (np. John F. Kennedy School of Government czy Hebrew University Jerusalem) oraz wypromowałem szereg prac magisterskich i licencjackich, również zagranicą.

Z uwagi na powyższe odpowiedź na ww. pytanie jest twierdząca. Oceniający/Recenzent potwierdza i ocenia pozytywnie fakt, że Kandydat dr hab. Ireneusz Paweł Karolewski prof. UWr posiada wystarczające osiągnięcia naukowe w obszarze promotorskim i recenzyjnym.

Część II:

Stanowisko Oceniającego/Recenzenta w sprawie nadania tytułu profesora Kandydatowi dr hab. Ireneuszowi Pawłowi Karolewskiemu prof. UWr

Na początku formułowania stanowiska należy zgodzić się z Kandydatem, że jego najważniejsze osiągnięcie naukowo-badawcze to monografia „The Nation and Nationalism in Europe. An Introduction” (Edinburgh University Press 2011), której jestem współautorem oraz szereg artykułów opublikowanych w recenzowanych czasopismach w latach 2011 - 2016.

W niezwykle intersujący sposób skupił się w nich przekrojowo i wnikliwie na:

- teoriach nacjonalizmu uzasadniając badawczo ich znaczenie na tle zjawisk politycznych we współczesnej Europie;
- praktyce tworzenia tożsamości UE i jej transferu do krajów trzecich głównie tych, objętych Europejską Polityką Sąsiedztwa;
- kreowaniu i wykonywaniu polityki tożsamościowej UE – zarówno wobec podmiotów wewnętrznych UE jak i świata zewnętrznego;
- społeczeństwie obywatelskim w nawiązaniu do problemu nacjonalizmu i religii obywatelskiej;

- potencjale transformacyjnym Unii Europejskiej;
- teoretycznych i empirycznych aspektach obywatelstwa i zarządzania m.in migracji, obywatelstwa unijnego, demokracji partycypacyjnej i obywatelstwa lokalnego;
- nowych teoretycznych i empirycznych ujęciach polityki zagranicznej UE.

Jeżeli chodzi o monografię „The Nation and Nationalism in Europe. An Introduction” (2011) istotnym osiągnięciem jest tu wprowadzenie we wstępie do publikacji precyzyjnego zdefiniowania pojęcia *nation* i *nationalism* uzupełnione interesującymi rozważaniami dotyczącymi normatywnych, metodologicznych i teoretycznych kontrowersji odnoszących się do analizowanych pól badawczych.

W załączonej monografii mamy do czynienia z rzadko spotykanym (w naukowej literaturze przedmiotu) krytycznym spojrzeniem na badane kategorie narodu i nacjonalizmu (przykład: *some points of critique* – w rozdziale I).

Zdaniem Oceniającego/Recenzenta w ww. publikacjach udało się:

- zrekonstruować proces ewolucji tożsamości narodowej (rozdział II)
- udowodnić, że istnieje dziś naukowy i narracyjny problem z definiowaniem nacjonalizmu (rozdział III);
- przekonać czytelnika, że treść nacjonalizmu należy badawczo połączyć z nowoczesnością oraz demokracją i sprawiedliwością (rozdział III);
- zapoznać nas z wielością rozumienia/znaczenia/typologii nacjonalizmu w ujęciu kulturowym (kulturoznawczym);
- zrekonstruować nacjonalizm z perspektywy regionalizmu/regionalizacji i integracji europejskiej.

Słusznie badawczo wyróżnione zostały tu odniesienia empiryczne dotyczące zestawienia nacjonalizmu w Europie w perspektywie

praktycznej (rozdział VI). Szkoda tylko, że brakuje tu odniesień do percepcji i rozumienia pojęcia naród/tożsamość narodowa w omawianych tu kolejno państwach. To pozwalałoby lepiej zrozumieć zjawisko kreowania nacjonalizmu w tych krajach.

Niestety w pracy tej mamy też do czynienia z pewnymi deficytami badawczymi/analitycznymi w zakresie m.in.:

- zbyt prezentacyjnego sposobu pisania monografii, który skutkuje przygotowaniem bardzo dobrego podręcznika naukowego, ale jednak podręcznika (przeglądu pluralizmu stanowisk naukowych odnoszących się do problematyki narodu i nacjonalizmu w Europie);
- minimalnego wręcz odniesienia do praktyki politycznej (krajowej i międzynarodowej – także unijnej) odnoszącej się do problematyki narodu i nacjonalizmu;
- prawdziwej interdyscyplinarności. Brak tu zewnętrznego i własnego - badawczego przenikania i oddziaływania na siebie zróżnicowanych analitycznie paradygmatów (synteza/synergia paradygmatyczna/interparadygmatyczna);
- pogłębionej odautorskiej polemiki badawczej z wieloma poruszonymi w pracy wątkami badawczymi;
- wnikliwej oceny relacji naród-nacjonalizm w stosunku do państwa/państwowości i organizacji ponadnarodowych, supranarodowych - integracyjnych.

W ujęciu metodycznym w ocenianej/recenzowanej monografii brakuje:

- wyeksponowania hipotez badawczych;
- podsumowań analitycznych do poszczególnych rozdziałów;
- dobrego zakończenia z pogłębionymi wnioskami badawczymi, które pokazałoby m.in. stosunek Autora/Kandydata do badanego tematu.

Po analizie ww. monografii i pozostałego przedstawionego przez Kandydata dorobku naukowego należy także podkreślić, iż recenzowany/oceniany dorobek nie odpowiada precyzyjnie i wnikliwie na wiele interesujących pytań, np. takich jak:

1. Przy pomocy jakich instrumentów/narzędzi, form i metod urzeczywistniać tożsamość zbiorową /tożsamość europejską - tożsamość UE/ w praktyce politycznej?
2. Czy suwerenność pozwoli na przejście od tożsamości narodowej do kosmopolitycznej/supranarodowej i/lubimperialnej?
3. Jak wygląda połączenie różnorodnych form renacjonalizacji i nacjonalizmu z wszelkimi formami autorytaryzmu/fundamentalizmu oraz radykalizmu?
4. Jaka aksjologia stoi dziś za nacjonalizmem, a jaka za tożsamością europejską?
5. Czy suwerenna wspólnota narodowa to alternatywny wzór cywilizacyjny - ostateczna forma cywilizacji, w kontekście ekspansji procesów globalizacyjnych i integracyjnych – nie tylko w Europie?
6. Czy i w jaki sposób współczesne dylematy dotyczące polityki zagranicznej UE łączą się z problematyką nacjonalizmu i ekspozycji narodu/państwa?
7. Jak oddziałują na siebie wzajemnie nacjonalizm i europeizacja?

Z drugiej strony na podkreślenie zasługuje usilna próba utrzymania konsekwencji badawczej Autora/Kandydata w procesie dociekań i weryfikacji postawionych celów badawczych. Narracja prowadzonego w ww. publikacjach wywodu jest skupiona i precyzyjna - klarowna i strukturalnie/koncepcyjnie uzasadniona. Większość elementów badawczych zostało właściwie zaprezentowanych i wyjaśnionych. Dociekliwie badawczo i analitycznie wykazane zostały też relacje między

podmiotami polityki (organizacja supranarodowa/międzynarodowa – państwo/naród, jednostka/obywatel).

WNIOSKI:

Po pierwsze zdaniem Oceniającego/Recenzenta Kandydat dr hab. Ireneusz Paweł Karolewski prof. UWr posiada osiągnięcia naukowe znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym. Po drugie Kandydat posiada doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych. Odbił staże naukowe w instytucjach naukowych, ze szczególnym uwzględnieniem zagranicznych. Prowadził również liczne prace naukowe w instytucjach naukowych, w tym także poza granicami Polski. Po trzecie Kandydat posiada wystarczające osiągnięcia w opiece naukowej.

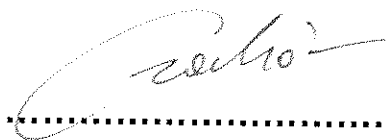
Powyższe 3 x TAK prowadzi do przekonania, że dorobek naukowo-badawczy i dydaktyczno-organizacyjny Kandydata do tytułu naukowego profesora wypada jednoznacznie pozytywnie.

Dr hab. Ireneusz Paweł Karolewski prof. UWr we wszystkich obszarach aktywności jest obecnie jednym z najbardziej uznanych i cenionych specjalistów w kraju i co ważne za granicą (!) zajmujących się problemami nauk społecznych z zakresu politologii oraz studiów europejskich/integracji europejskiej. W tej sytuacji również i konkluzja końcowa nie wymaga raz jeszcze szerszego uzasadniania.

Biorąc pod uwagę znaczny dorobek badawczy (w tym tzw. monografię profesorską oraz zbiór artykułów i rozdziałów w pracach zbiorowych) o wysokim poziomie merytorycznym i erudycyjnym, stwierdzam, że oceniany Kandydat w całej rozciągłości odpowiada normom/standardom tytułarno-profesorskim określonym w polskim prawie.

Odwołując się do wniosku dr hab. Ireneusza Pawła Karolewskiego
prof. UW r z 29 czerwca 2016 skierowanego do prof. dr hab. Roberta
Alberskiego - Dyrektora Instytutu Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego
w sprawie nadania mu tytułu profesora, wnioskuję o dopuszczenie
Kandydata do dalszych etapów przewodu mającego na celu nadanie mu
tytułu naukowego profesora w zakresie nauk społecznych.

Poznań 12.11.2016 r.

.....